

Te Tau Lava Fēfē ‘o Matu‘uaki e Ngaahi Akonaki Loí?

Ko Koliholá ko ha fili ia ‘o Kalaisi na‘á ne malanga “‘o faka‘ikai‘i ‘a e ngaahi kikitē ‘a ia kuo lea ‘aki ‘e he kau palōfitá ‘o kau ki he hā‘ele mai ‘a Kalaisi” (‘Alamā 30:6). Na‘á ne malanga‘i mo ha ngaahi loi kehe mo taki atu “‘a e loto ‘o e tokolahi” (‘Alamā 30:18).

Neongo na‘e hoko ‘eni he ta‘u ‘e 2,000 tupu kuo-hilí, ka ‘oku malanga‘i ha ngaahi me‘a tatau ‘e ha kakai tokolahi he ‘ahó ni. Ko e hā te tau lava ‘o fai ke malu‘i kitautolu mei he ngaahi akonaki hala ‘i hotau kuongá ni?

FEALĒLEA‘AKÍ

Ko hai ‘okú ne ako‘i e ngaahi me‘a halá he ‘aho ní? Ko e hā e ngaahi pōpoaki ‘oku nau ‘oatú? Ko e hā kuo foaki mai ‘e he ‘Otuá ke tokoni ke tau matu‘uaki e akonaki halá mo ako e mo‘oní?

▶ Te tau Lava ‘o Ma‘u ‘Etau Fakamo‘oní ‘Atautolu Pē.

Na‘e ako‘i ‘e Kolihola ki he kakai “‘oku ‘ikai totonu ke ‘i ai ha Kalaisi” pea “‘ikai . . . ‘i ai ha fakalelei,” pea na‘á ne faka‘ikai‘i ‘oku ‘i ai ha ‘Otuá (vakai, ‘Alamā 30:12, 17, 28).

Te tau lava fēfē ‘o ‘ilo‘i ‘oku mo‘ui e ‘Otuá mo Sīsū Kalaisi? Ko e hā e folofola mo e ngaahi ‘a‘usia fakataautaha kuó ne fakamālohia ho‘o fakamo‘oní fekau‘aki mo Kinauá?

▶ Te Tau Lava ‘o Fakafalala ki he Fakahaá

Na‘e faka‘ikai‘i ‘e Kolihola e laumālie ‘o e kikitē mo e fakahaá. Na‘á ne feinga ke tui e kakai “‘oku ‘ikai ke lava ‘e ha tangata ‘o ‘ilo‘i ha me‘a ‘e hoko mai” pea “‘oku ‘ikai te mou lava ‘o ‘ilo‘i ha ngaahi me‘a ‘oku ‘ikai te mou mamata ki ai” (‘Alamā 30:13, 15).

Te tau lava ‘o vakai ki he kau palōfitá mo e kau ‘aposeoló ke ma‘u e folofola ‘a e ‘Otuá ki hotau kuongá. ‘Oku founga fēfē hono malu‘i koe mei he akonaki halá ‘i ho‘o muimui ki he palōfitá?

▶ Te Tau Lava ‘o Manatu‘i ko e Mo‘oní ko e Mo‘oní

Na‘e talaange ‘e Kolihola ki he kakai ‘oku ‘ikai ‘i ai ha founga te nau lava ai ‘o ‘ilo‘i e me‘a ‘oku mo‘oní (vakai, ‘Alamā 30:24), ka kuo akonaki ‘a Palesiteni Lāsolo M. Nalesoni ‘o pehē: “‘Oku ‘i ai ha ngaahi me‘a ‘e ní‘ihi ‘oku mo‘oní pē ia. . .

“ . . . ‘Oku fakatefito e mo‘oní ‘i he ngaahi fono kuo fokotu‘u ‘e he ‘Otuá. . .

‘Oku ngāue mo kaunga e ngaahi fono tā‘engatá ‘i he‘etau mo‘uí takitaha, ‘o tatau ai pē pe ‘oku tau tui ki ai pe ‘ikai” (“The Love and Laws of God” [Brigham Young University devotional, Sept. 17, 2019], speeches .byu.edu). Te tau lava fēfē ‘o ‘ilo‘i e ngaahi mo‘oní ‘a e ‘Otuá, mo e founga kuo nau faitāpuekina ‘etau mo‘uí?

